

Næve ned i Præstens hvide Gaand. „Ja, De kan se, jeg mener det ærligt. Det kan De spørge om ved alle Døre, at Lars Sejler er en Mand, der kender Tingene. Og det vil jeg sige Belærverdigheben, at Belærverdigheben rigtig skal have saa mange Tusinde Tak for den Prædiken, han gjorde i Dag. For det vil jeg sige, at nysseligere Tale har jeg aldrig i mine Dage hørt. Det var deslige Ord — det ved Gud, det var! Jeg vil sige Belærverdigheben, saa sandt jeg staar her, en Synder for Vorherre — jeg havde Taarer i Øjnene, saadan gif de mig lige ind til Hjertebenet.“

Emanuel var bleven rød. Hans eget Hjerte bankede. — Saa havde hans Ord jo alligevel fundet i det mindste en Sjæl!

„Det glæder mig, at De har haft noget Udbytte af at høre mig,“ flammede han og saa udsælseligt ned.

De stod nu lidt og talte om det milde Vejr, om Fiskeri og Sejlsads, og med sin sædvanlige ivrige Geshikuleren og mange snurrige Ord fortalte Lars, at han nu skulde ud at narpe sig sin Malesret, om han ellers kunde saa Lykke og Velsignelse til det.

Et sidst rakte han igen Kapellanen sin store røde Tab og sagde:

„Ja, nu skal Belærverdigheben have Tak for Gemenheben. Og skulde Belærverdigheben saa Brug for mig til et eller andet — De ved nok, jeg er haade Doktor og Dyrlæge og lapper ogsaa Stø — saa kan De bare sende Bud, saa skal Lars Sejler nok være paa Pletten.“

Da Emanuel havde gaaet et Par Skridt, vendte han sig om og saa smilende efter ham.

Hvilke ejendommelige Mennesker, tænkte han. — Der gaar han, fattig og gammel, og dog lutter Smil og Glæde! — ligger der ude paa Vandet og pletter i halve Vinternetter for en eneste „Malesret“, og slager dog aldrig! Døjer Sult og Kulde og Nød, og taffer dog Gud, fordi han gav ham et Straatag at dække sig under og en Strimmel Jord eller Vand til Næring.

Lyffelige Mennesker!

Og hans Prædiken havde han forstaaet! Den var gaaet ham til Hjertet, sagde han jo — virkelig til Hjertet!

Tanfult fortsatte Emanuel sin Vej langs med Stranden.

Saa havde han jo dog en Sjæl —

Han steg op ad en Høj, der hed „Hammerbækken“, lige ved Kysten. Net ned under den laa Skibberup, omgivet af sine store, nøgne Muldbølger, med sit store Gabeler og sine mange smaa Fiskerhytter og Smaagaarde.

Det gav et lille Stød gennem Emanuel, da han fik Øje paa Anders Jørgsens rødfalkede Galvgaard i Byens Udkant. Skønt han ikke havde set den siden sin Aften gentænkte han straks de høje Popler rundt om Høvedet, den lidt gammeldags Stuelænge, de ny opbyggede Udlænger, den tynde Flagstang og den tjærede Port.

Han fik paa ny en stærk Længsel efter at sigge der indenfor. Spafereturen, den friske Luft, Foraarsfolen og Samtalen med Lars Sejler gav ham Mod.

Han trak en sort Handske paa den venstre Gaand, hørte lidt paa Benklæderne og gif ned imod Byen.

Overtalt hvor han kom frem i Byen, vakte han almindelig Opsigt. Det var saa usædvanligt

at se ham her, at man mente, der et eller andet Sted maatte være noget paa Færde. Saa nogen for Døden? Havde nogen gjort Barfæl? Hvem vilde han besøge, og vilde han i det hele taget besøge nogen?

Der kom Ansigtet til alle Vinduer, og i Døre og Porte stod Folk, der netop var komne op af Middagssovn, og hilste ham med treven Høflighed. Selv løste han sin mørkebrune Hylsshat helt af Hovedet og førte den for hver enkelt — ja, selv for en nejdende Klynge søndagspyntede Smaapiger, der stod ved Gadelæret — helt ud i strakt Arm, idet han gif dem forbi.

Der var vist over hundrede spørgende Øjne fælede paa ham, idet han drejede ind gennem Porten paa Anders Jørgsens Gaard.

Han gif op ad Stentrappen, ind i Forstuen og bankede paa.

Ingen svarede ham.

Saa aabnede han forsigtig og traadte ind. Stuen var tom. Han blev staaende lidt og lyttede. Men han hørte ikke en Lyd i hele Huset. Alt var som uddød.

Han saa sig om.

Han kendte igen den hyggeligt gammeldags Stue med de grønmalte Paneller, de smaa blyfælte Ruder, det gamle tikkende Skab-Alt i Krogen, Tintallertærnerne under Loftet og den kunstfærdige Bilæggerovn. Det var, som om han traadte ind i et andet Aarhundrede. Over Døren hang en Kvaft af hængslede Urter. Han vidste, det var et Udslag af ældgammel Bondeovertro, og rørt over at finde den saa trofast bevaret her.

En Ting slog ham. Det var den Orden, den næsten pertentlige Stirlighed, hans Øje mødte overalt. Ikke et Fing paa det rensurede Gulv. Dønen formelig stralede af Glans. I Vinduet stod en udbrungen Nøse.

Han tænkte paa alt, hvad han — ogsaa i Præstegaarden — havde hørt om Byernes manglende Sans for Renlighed og Hygge. Hvor ofte havde Presten Ragnild ikke med himmelvendte Øjne sagt, at hun „døde“, blot hun i to Minuter havde opholdt sig i en Bondestue. Selv havde han vel ogsaa hos Fattigfolk været Vidne til en Elendighed, der var falden ham som et Blybød paa Brystet. Men ellers havde han allerede haft Lejlighed nok til at erfare, hvor megen Uret man ogsaa paa dette Punkt havde gjort Landboen. Og her dufte det jo næsten af Renhed og Hygge!

Hans Øje faldt paa en Samling Billeder, der hang paa den ene Væg. Der var først — i Midten — et stort, slet udsøret Litografi, forestillende Frederik den Syvende, der underskriver Grundloven. Rundt om ham hang mindre Portraetter af bekendte Folkeserere, Grundtvig, Tjerner og andre.

Emanuel hufte at have set disse sidste ogsaa i sin Moders Stue, og det gjorde et underligt Indtryk paa ham at møde dem netop her igen. Det var, som om de bragte ham en opmuntrende Gilsen fra hende. Han syntes, han kunde høre hende sige: Vær ved godt Mod, min Søn!

Han begyndte nu at banke paa forskellige Døre, men ingen Steder var der nogen, der svarede ham. Overalt var der tomt.

Til sidst kom han ud i Bryggeriet, hvor blanke Røgefar og Mælkfæde skinnede ham i Møde fra Hylberne. Over det hrolagte Gulv var der strøet hvidt Sand, og alt saa saa pynteligt, næsten festligt ud.

En Kat, der sad paa Gruedelen, idet han traadte ind, sprang ned og forsvandt ud gennem den aabenstaaende Dør til Gaardspladsen. Samme Vej gif nu ogsaa Emanuel.

Idet han traadte ud paa Steffisen, laabede en af Stalldørene, og en ung Pige med opfæstet Skørt, et Tørklæde om Hovedet og et Mælleaag over Skulderne kom nynnende hen imod ham. Hun opdagede ham ikke, før hun var ham ganske nær. Saa udsprang hun et højt Skrig, blev blåsende rød og løsnede hurtigt Skørtesnippet fra Bæltet og lod den falde.

Emanuel genkendte hende straks.

Hun blev han overrasket over, at hun var saa smuk. Han betoges ganske af denne kæffe, bugnende Skønhed, af disse friske, røde Kinder, som det omsluttende Tørklæde gjorde endnu trindere at se til. Han havde jo før set hende i Sygelsengen. Derfor forstod han næsten ikke, at det virkelig var hende.

Han steg ned ad Trinene og rakte hende Haanden.

„Bliv ikke fortrakket . . . Goddag . . . det var jo Karen, De heb . . . ikke sandt?“

Hun tørrede sin Gaand af paa Føtledet og rakte ham den nølende.

„Jo,“ sagde hun, endnu ganske rød og saa ikke paa ham. Hun hufte nok ogsaa, hvor han havde set hende sidst.

„Jeg synes dog, jeg en Gang skulde se indenfor og høre, hvordan De har det. De er da kommen Dem godt, kan jeg se.“

„Jo, Tak . . . Fæ'r kommer vist ellers straks.“

Hun stod og ønskede bare, hun kunde smutte ind. At han dog ogsaa skulde møde hende, lige som hun kom fra Mælkningen! Hun havde vist Snavs paa sin Kjole. Og — hun skævede ned til sine Hænder — Gud, hvor de saa ud!

Men Kapellanen blev staaende. Og hun kunde mærke, hvor han saa paa hende. Hun var ved at forgaa af Skam.

„Det forekommer mig for øvrigt, at jeg har set Dem i Kirken en Gang . . . Men maatte har jeg taget fejl . . . Det er snart længe siden, jeg var hos Dem her,“ stiftede han Emne, da hun ikke svarede.

Hun stod og saa ned paa sin højre Gaand, der holdt om Krogen paa Agetes Neb. Emanuel syntes, han aldrig før havde set et saa rørende Billede paa kvindelig Undseelse.

Blufselig løste hun Hovedet.

„Vil Pastoren ikke gaa ind i Stuen . . . nu kommer vist Fæ'r,“ sagde hun lynlig lettet og styrede med det samme forbi ham op ad Trappen, saa Mælken spildtes paa Trinene.

Inde fra Stalden kom ganske rigtig Anders Jørgensen sindigt vandrende paa et Par forsvarede Træsko, hvis Trin gav Genlyd i hele Gaarden.

Idet han fik Øje paa Kapellanen, blev han ligeledes meget forfærdet og kastede fra sig et Bunt Røtjer, som han bar paa. Han vidste, hvor man skulde flamme sig over at begaa Helligbrøde. Men skønt han vidste det, kunde Anders Jørgensen dog daarlige lade være med Søndag Eftermiddag at gaa og pusle omkring i Stalden mellem Kreaturerne; og ogsaa nu bar han sin gamle snævede Frakke og sin grønskimlede Rasket — efter at han hele Formiddagen havde gaaet og sølt sig fremmed for sig selv i sit blanke Søndagsstøj.

(Fortætt.)